

VIDEREGÅENDE MUSIKTERAPITEORI SAMT TERAPITEORI

(Advanced Music Therapy Theory and Therapy Theory)

10 ECTS

SEMESTER: 7. semester

STUDIEORDNING FOR KANDIDATUDDANNELSEN I MUSIKTERAPI, 2024

<https://studieordninger.aau.dk/2025/53/5861>

§18: UDDANNELSESOVERSIGT

Videregående musikterapiteori samt terapiteori –

<https://moduler.aau.dk/course/2025-2026/KAMTP20201?lang=da-DK>

UNDERVISER(E): Niels Hannibal

VEJLEDENDE OMFANG

9 kursusgange á 2-3 timer.

MODULETS INDHOLD OG OPBYGNING

I forhold til de opstillede mål i Studieordningen indeholder modulet dels kursusgange med fokus på musikterapiteori og -metateori, og dels kursusgange, der er relateret til musikterapeutisk klinisk praksis og forskning. Der lægges særlig vægt på at opøve kompetencer til formulering og formidling af metodiske, teoretiske eller videnskabelige problemstillinger relateret til kliniske problemstillinger.

1. Integration af klinisk musikterapi metode + musikterapiteori (her under deres forbindelse f.eks. kognitiv, systemisk, neuroaffektiv udviklingspsykologi samt opsamling på den psykodynamiske tilgangsvinkel)
Som indledning til modulet gives en introduktion til musikterapiuddannelsens kandidatdel. Dette semester giver mulighed for, at den enkelte studerende påbegynder en eventuel specialisering i forhold til en klinisk målgruppe og/eller terapeutisk indgangsvinkel. Det vil sige, at den studerende tidligt i semestret kan rette et mere specifikt fokus mod teori, forskning mv. inden for et specifikt område, samtidig med at man bevarer et bredt videnskabeligt sigte. Der sættes fokus på at udvikle den studerendes evne til at integrere, omsætte og formidle tidligere lært stof fra BA-uddannelsen, erfaringer fra praktik samt særlige interesseområder. Enkelte teorier vil efterfølges af øvelsesgange med indeholde praktiske øvelser i formidling af case, teoretisk, forskningsmæssigt og metateoretiske emner, således at øvelser og/eller oplæg danner et overblik over musikterapiteorier og en metateoretisk sammenhæng. Der inddrages argumentationsanalyse i undervisningen med fokus på analyse af påstand, belæg og hjemmel i kilder, således at den studerende kan evaluere kilder kritisk og opøve evnen til at opbygge en evidensbaseret argumentation i deres formidling. Elementer fra retorik inddrages (Etos, Logos og Patos).

2. Portefølje

Den studerende fortsætter på dette semester arbejdet med sin læringsmappe (portefølje). På dette semester gives et teoretisk, klinisk og formidlingsmæssigt grundlag i forhold til forskningsmetoder på 8. semester, 9. semesters praktik og specialeskrivning på 10. semester.

Inden kursusstart **opfordres** den studerende til at opstille en litteraturliste i APA7-stil, der er betegnende for den enkelte studerendes "grundpensum" læst på bachelor-delen.

Listen sendes til underviser inden første undervisningsgang og anvendes i starten af kurset som et vigtigt teoretisk grundlag for den enkeltes litteraturliste for kandidatuddannelsen. Målet er, at den studerende kan få klarlagt – hvilke(n) teoretiske og kliniske retninger den studerende vil spore sig ind på samt at sikre, at den studerende har et bredt musikterapeutisk fundament. Man kan med fordel se i projekter mm fra BA/MPS pensum, og sammensætte sin liste derefter. Det anbefales, at de studerende vælger de kilder ud, som de faktisk har læst og som har gjort indtryk.

Den studerende tilbydes i dialog med underviser mulighed for at formulere den individuelle litteraturliste med titler efter eget valg. Omfang ca. 700 sider.

Målet med porteføljearbejdet er at styrke og målrette den studerendes læringsproces på kandidatdelen: Dele af dette arbejde foregår individuelt, dele i lærerfri undervisning, og enkelte dele kan inddrages i undervisningen.

3. Formidling af musikterapiteori

Kurset sigter mod at styrke evnen til at formidle og begrunde musikterapi praksis set ud fra et teoretisk og videnskabeligt perspektiv. Det vil sige, at der dels arbejdes med forskellige kliniske, teoretiske og metateoretiske problemstillinger, og dels arbejdes på tværs af disse forskellige perspektiver, således at den studerende opøver en evne til at se og opstille sammenhængende argumentation i formidling af musikterapi. Målet er følgende:

- at kunne undersøge belæg for at anvende musikterapi til en given målgruppe,
- at kunne beskrive terapiteoretiske metoder og interventioner, samt
- at kunne give en redegørende forklaring for hvorfor netop musikterapi er hensigtsmæssigt her.

Den studerende vælger selv fokus for sin synopsis, og har derved mulighed for en begyndende specialisering

Det er hensigten, at den studerende dels aktiverer kliniske erfaringer og teoretisk viden fra BA-delen, og dels opøver en evne til mundtlig formidling, der er rettet imod kommende praktikforløb på KA-delen. På dette semester har den studerende mulighed for at få et mere aktivt forhold til teoribegrebet. Det vil sige, at forskellige teorier ses fra forskellige vinkler således, at den studerende får mulighed for at sætte sit eget perspektiv i en større sammenhæng. Disse forskellige måder at perspektivere musikterapi teori og praksis integreres løbende med mundtlige formidlingsmæssige øvelser/opgaver.

Der arbejdes også med de studerendes egne evne til at formidle metodisk, teoretisk og forskningsbaseret viden. Evne til formidling opbygges bl.a. gennem følgende øvelser:

- 1) de studerende øver sig i at omsætte tekst/teori til mundtlig formidling parvis, i grupper eller plenum.
- 2) de studerende laver i grupper et mindre foredrag (15-20 minutter) om en musikterapi anvendt på en udvalgt målgruppe inden for musikterapi og præsenterer dette oplæg for deltagere i studiepraktik (gymnasieelever og andre)
- 3) de studerende formidler BA opgaver til hinanden i grupper. For MPS studerende formidles deres seneste projekt
- 4)
- 5) til eksamen laver de studerende en mundtlig formidling ud fra deres skriftlige synopsis (se prøvens form og indhold). Her skal den studerende formidle, hvordan musikterapi kan anvendes over for en given målgruppe og denne gruppes behandlingsmæssige behov samt inddrage relevant musikterapiteori, terapiteori og klinisk forskning.

4. Tværfaglighed og samarbejde

Med udgangspunkt i teori og praksiseksempler introduceres til musikterapeuters faglige integration og kommunikation i tværfagligt samarbejde.

UNDERVISNINGENS FORM

Undervisningen er en blanding af forelæsning, diskussion, refleksion, fremlæggelse og gensidig feedback. På 7. semester er fokus på formidling af musikterapiteori, hvor der på 8. semester fokuseres på forskningsmetode.

PRØVENS FORM OG INDHOLD

Der udarbejdes en skriftlig "synopsis" på 6-8 sider, eksklusiv litteraturliste. Synopsen ses som en oversigt over en given klinisk problemstilling. Den skal skrives i et akademisk fagsprog, hvoraf det tydeligt fremgår, hvad der er fokus for opgaven, hvilken argumentation og teori der inddrages og hvordan opgaven disponeres og afgrænses. Synopsen skal afleveres til studiesekretæren 2 uger før den mundtlige formidling, og skal indeholde følgende:

- en beskrivelse af en udvalgt klientmålgruppe med henblik på diagnose og demografiske data
- en beskrivelse af en klinisk problemstilling med argumenter for de specifikke behov musikterapi kan afhjælpe
- en inddragelse af egnede musikterapeutiske metoder og teknikker (evt. assessment)
- relevant musikterapiteori, terapiteori og empirisk forskning i forhold til at argumentere for relevansen af musikterapi, og herunder opstille terapeutiske mål for musikterapeutiske forløb.

NB: Synopsen på 7. semester har et lidt andet fokus og indhold, end de synopser der kendes fra den nye gymnasiereform. Målet med denne synopsis er at klæde den studerende fagligt på til at kunne lave en mundtlig formidling af musikterapi med en given klientgruppe.

Til den mundtlige eksamen skal den studerende derfor holde et 15 minutters oplæg, på baggrund af den afleverede synopsis. Præsentationen til eksamen er den formidlingsmæssige udgave af indholdet i den skrevne tekst/synopsis. NB: Ved eksamen skal man ikke præsentere (gentage) indholdet af synopsen.

Den studerende skal vise, at vedkommende kan oversætte og formidle indholdet eller pointerne fra sin synopsis til en præsentation af emnet rette imod en tværfaglig faggruppe, der kender til klientmålgruppen i forvejen. Det kan eksempelvis være læger, plejepersonale, pædagoger, pårørende ol.

af den studerende valgt, målgruppe.

Man må forvente at skulle svare på spørgsmål i forhold til følgende områder:

1. Spørgsmål stillet af "den/de faggruppe/r" der er defineret som målgruppen til selve eksamen og som kunne forventes at være til stede. Eksaminator (og censor) agerer respondent.
Fx:
 - Fra en lægefaglig vinkel (er der evidens?),
 - Fra en tværfaglig vinkel (hvad kan musikterapi bidrage med i den samlede behandling?)
 - Klinisk metode (hvordan arbejder musikterapeuter konkret med denne klientgruppe)
 - Terapeutisk tilgangsvinkel (hvordan kan det forstås ud fra terapiteoretiske tilgangsvinkler?)
2. Spørgsmål til selve synopsis teksten. Her er eksaminator (og censor) i funktion som undervisere på musikterapiuddannelsen
3. Evt. spørgsmål der relateres til studieordningens beskrevne krav til viden, færdigheder og kompetencer. Dette kan ske, hvis det med udgangspunkt i synopsis og formidling vurderes, at der er felter fra studieordningen, som den studerende ikke har fået formidlet.

På denne måde kan arbejdet med synopsis ses som en metode til at forberede sig på den lange praktik på 9. semester (og den forberedende observationsuge på 8. semester). Der vil være eksempler på synopser i undervisningen.

Til eksamen tager den mundtlige formidling udgangspunkt i det formidlingsoplæg (fx i form af PowerPoints), som den studerende præsenterer med udgangspunkt i den afleverede synopsis. Synopsen er således det skriftlige grundlag ud fra hvilken, den studerende laver sin formidling. Eksamen skal vise, at den studerende kan omsætte faglig relevant metodisk, teoretisk og forskningsmæssig viden om musikterapi og andre relevante fagområder, så andre faggrupper kan få indblik i musikterapiens anvendelsesmuligheder i forhold til den valgte målgruppe. Det vægtes, at den studerende kan omsætte det skriftlige faglige materiale/indhold, så musikterapien fremtræder tydelig for en faggruppe, der ikke er bekendt med musikterapi, men som har kendskab til den udvalgte målgruppe. Gruppen af tilhørere ageres af eksaminator og censor. Den studerendes præstation vurderes ud fra fagligheden i synopsisens indhold og den mundtlige formidling og refleksion i forhold til musikterapiteoretisk viden i den udvalgte tværfaglige kontekst. Der gives en samlet mundtlig og skriftlig karakter.

Prøven skal vise, at den studerende besidder de færdigheder, der er beskrevet i modulet. Derfor skal den studerende fx kunne besvare musikterapiteoretiske spørgsmål i forhold til synopsis og det formidlede materiale. Dette er ikke nødvendigvis henvendt til den valgte målgruppe (jf. formuleringen i prøve 1), men skal vise at den studerende har erhvervet alle de nævnte færdigheder.

KRAV TIL DEN STUDERENDE

Omfang og forventning:

Modulet er på i alt 10 ECTS, hvilket svarer til omkring 270 timers arbejde for den studerende. Det forventes at den studerende bruger ca. 27 timer til undervisning (inkl. øvelsestimer), 171 timer til læsning af pensum, opsummeringer af læste tekster og oplæg til undervisning, 21 timer til arbejde med portefølje samt 57 timer til at udarbejde synopsis.

- Den studerende forventes at forberede sig til hver undervisningsgang ved at læse den opgivne litteratur - og evt. orientere sig i supplerende litteratur.
- Den studerende forventes at deltage aktivt i undervisningen (mundtlige oplæg og diskussioner) og selvstændigt og på et refleksivt niveau forholde sig til egen læringsproces.
- Den studerende/holdet forventes løbende at give underviseren feedback med henblik på at optimere udbyttet af undervisningen.
- Den studerende forventes at indgå ansvarligt i arbejdet med synopsen, herunder deltage i kursusgang vedr. udformning af synopsen.
- Ved modulets afslutning skal den studerende lave en skriftlig evaluering ved hjælp af de evalueringsmetoder og -redskaber, studienævnet ønsker anvendt (f.eks. Semesterevaluering med SurveyXact).

LITTERATUR

Obligatorisk pensum:

Grundbog:

Greve, L. (2016). *Den gode præsentation: fem skridt til metodisk forberedelse og større gennemslagskraft* (L. Greve (ed.); 2. udg.). Samfundslitteratur.

Hougaard, E. (2019). *Psykotterapi teori og forskning*, 3 reviderede udgave. Dansk Psykologisk Forlag

Terapiteori

Møhl, N & Kjølbye, M (2013). *Psykoterapiens ABC*. Psykiatrifondens Forlag. (Kan lånes på AUB eller købes online <https://butik.psykiatrifonden.dk/boeger-85/>)

Bruscia, K. E. (2013). *Defining music therapy*. Third Edition Barcelona Publishers. Kap. 17: Impetus (Online adgang AUB)

Argumentationsanalyse

Ansdell, G. (1999). Challenging Premises. *BJMT*. Vol. 13. nr. 2.1999 (s 72-76) (4 sider)

Aigen, K. (1999). The True Nature of Music-Centred Music Therapy Theory. *BJMT*. Vol. 13. nr. 2.1999 (s 77- 82) (5 sider)

Brown, S. (1999). Some Thoughts on Music, Therapy, and Music Therapy. *BJMT*. Vol. 13. nr. 2.1999 (s 63 – 71) (12 sider)

Pavlicevic, M. (1999). Thoughts, Words and deeds: Harmonies and Counterpoints in Music Therapy Theory. *BJMT*. Vol. 13. nr. 2.1999 (s 59-62) (3 sider)

Stretter, E. (1999). Finding a Balance between Psychological Thinking and Musical Awareness in Music Therapy Theory – a Psychoanalytic Perspective. *BJMT*. Vol. 13. nr. 1.1999 (s 5-20) (15 sider)

Metateori

Ansdell, G. (2003). The stories we tell: Some meta-theoretical reflections on music therapy. *Nordic Journal of Music Therapy*, 12(2), 152-159. (AUB) (7 sider)

Bonde, L. O. (2001). Steps towards a meta-theory of music therapy? An introduction to Ken Wilber's integral psychology and a discussion of its relevance for music therapy. *Nordic Journal of Music Therapy*, 10(2), 176-187. (AUB) (11 sider)

Hillecke, T., Nickel, A., & Bolay, H. V. (2005). Scientific perspectives on music therapy. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 1060(1), 271-282. (AUB) (11 sider)

Mertens, D. (2005). *An introduction to research. Research and evaluation in education and psychology: Integrating diversity with quantitative, qualitative, and mixed methods Second Edition*, 7-31. (PDF) (26 sider)

Ruud, E. (2008). Et humanistisk perspektiv på norsk musikkterapi. Perspektiver på musikk og helse: 30 år med norsk musikkterapi (AUB) (s. 5-28) (AUB/Google scholar)(23 sider)

Godkendt – Studienævnet for Kunst, Sundhed og Teknologi, august 2025